

**Положення
про організацію дистанційної форми навчання
у технологічному багатoproфільному ліцеї імені Артема Мазура**

Розділ I. Загальні положення

Даний документ розроблений на основі Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затверджене наказом МОН від 08 вересня 2020 року N 1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 року за N 941/35224, набрало чинності 16 жовтня 2020 року.

Нормативна база:

1. Закону України «Про освіту»;
2. Закону України «Про повну загальну середню освіту»;
3. Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630;
4. Лист МОН N 1/9-609 від 02 листопада 2020 року “Щодо організації дистанційного навчання”;
5. Лист МОН від 27.06.2019 N 1/9-415 про роз’яснення щодо умов використання електронного документообігу в закладах загальної середньої освіти.

Розділ II. Реалізація дистанційного навчання

Забезпечення здобуття повної загальної середньої освіти в ТБЛ ім. Артема Мазура може здійснюватися використання технологій дистанційного навчання під час організації здобуття повної загальної середньої освіти за різними формами, у тому числі під час карантину та інших надзвичайних обставин.

Дистанційне навчання – це організація освітнього процесу (за дистанційною формою здобуття освіти або шляхом використання технологій дистанційного навчання в різних формах здобуття освіти) в умовах віддаленості один від одного його учасників та їх як правило опосередкованої взаємодії в освітньому середовищі, яке функціонує на базі сучасних освітніх, інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій.

У цьому положенні також вживаються наступні терміни та поняття:

- інформаційно-телекомунікаційна система дистанційного навчання (електронна освітня платформа) - програмно-технічний комплекс, що об’єднує систему електронних освітніх ресурсів, програмне забезпечення для створення, накопичення та доступу до таких ресурсів, а також для організації освітнього процесу в умовах дистанційного навчання (у тому числі ефективної взаємодії учасників освітнього процесу та контролю за навчанням);
- інформаційно-комунікаційні (цифрові) технології дистанційного навчання - технології створення, накопичення, зберігання та доступу до електронних освітніх ресурсів з навчальних предметів (інтегрованих курсів), а також забезпечення організації та супроводу освітнього процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв’язку, у тому числі мережі Інтернет;
- синхронний режим - взаємодія між суб’єктами дистанційного навчання, під час якої учасники одночасно перебувають в електронному освітньому середовищі або спілкуються за допомогою засобів аудіо-, відеоконференції;
- асинхронний режим - взаємодія між суб’єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому інтерактивні освітні платформи, електронну пошту, форуми, соціальні мережі тощо;

- система управління дистанційним навчанням - програмне забезпечення, призначене для організації освітнього процесу, ефективної взаємодії учасників освітнього процесу та контролю за навчанням через мережу Інтернет (у тому числі електронного розкладу занять, електронних класних журналів/щоденників);
- суб'єкти дистанційного навчання - учні, педагогічні працівники, батьки або інші законні представники неповнолітніх учнів (далі - батьки), асистенти дітей, які беруть участь в освітньому процесі за дистанційною формою здобуття освіти або з використанням технологій дистанційного навчання;
- технології дистанційного навчання - комплекс освітніх технологій (технології розвивального, проєктного, змішаного, диференційованого, програмованого, модульного навчання тощо), а також інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, що дають можливість реалізувати процес дистанційного навчання в закладах освіти.

Дистанційне навчання реалізується шляхом використання технологій дистанційного навчання для забезпечення навчання в різних формах.

Дистанційна форма навчання ТБЛ запроваджена відповідно до рішення педагогічної ради.

Дистанційне навчання організовується відповідно до робочих навчальних планів.

Дистанційне навчання організовується для здобувачів освіти, які перебувають вдома через самоізоляцію класу або запровадження карантину.

Розділ III. Особливості організації освітнього процесу за дистанційною формою навчання.

3.1. Освітній процес за дистанційною формою навчання здійснюється у таких формах: самостійна робота, дистанційні навчальні заняття (вебінари), виконання проєктних завдань, домашніх контрольних робіт, практичних робіт.

3.2. Основними видами навчальних занять за дистанційною формою є: лекція, семінар, урок, практичні заняття, лабораторні заняття, консультації та інші.

Лекція - один із видів навчального заняття в дистанційному форматі, на якому учні отримують аудіовізуальну інформацію лекційного матеріалу через засоби телекомунікаційного зв'язку в асинхронному режимі.

Семінар - це навчальне заняття, що заплановане програмою навчання, під час якого відбувається обговорення вивченої теми, до якого учні готують тези виступів на підставі виконаних завдань.

Практичне заняття - це навчальне заняття, під час якого відбувається детальний розгляд школярами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формуються вміння і навички їхнього практичного застосування шляхом індивідуального виконання ними завдання (контрольних робіт), сформульованих у дистанційному курсі. Практичні заняття виконуються дистанційно, результати для перевірки вчителем розміщуються на сервері ДН.

Лабораторне заняття - форма навчального заняття, яка передбачає, що учні особисто проводять натурні або імітаційні експерименти чи дослідження з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень конкретної навчальної дисципліни. При проведенні лабораторних робіт школярі набувають практичних навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, вимірювальною апаратурою, обчислювальною технікою, методикою експериментальних досліджень у конкретній предметній галузі. Лабораторні заняття в дистанційному навчанні в залежності від рівня матеріально-технічної оснащеності, можливостей створення і використання віртуальних лабораторій проводяться дистанційно з використанням відповідних моделюючих програм (емуляторів), віртуальних лабораторій тощо.

Консультація - це елемент освітнього процесу, за яким учні дистанційно отримують відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних

положень чи аспектів їх практичного застосування (у формі чату, форуму та особистих повідомлень).

3.3. Лекція, консультація, семінар, урок проводяться з учнями дистанційно у синхронному чи асинхронному режимі відповідно до навчального плану.

3.4. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному чи асинхронному режимі.

3.5. Практичне заняття, яке передбачає виконання практичних (контрольних) робіт, відбувається дистанційно в асинхронному режимі. Окремі практичні завдання можуть виконуватись у синхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

3.6. Лабораторне заняття проводиться дистанційно з використанням відповідних віртуальних тренажерів і лабораторій.

3.7. До інших видів навчальних занять при здійсненні освітнього процесу належать ділові ігри, виконання проектів у групах тощо. Ці види занять можуть проводитись дистанційно у синхронному чи асинхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

3.8. Контрольні роботи з навчальних предметів за дистанційною формою навчання можуть здійснюватись відповідно до рішення закладу освіти дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема відеоконференцій зв'язку за умови забезпечення аутентифікації того, хто навчається.

3.9. Створення та поповнення інформаційних ресурсів дистанційного навчання здійснюється учителями-предметниками закладу освіти.

Розділ IV. Особливості організації навчального процесу з використанням технологій дистанційного навчання.

4.1. Технології дистанційного навчання передбачають використання мережі інтернет при проведенні занять.

4.2. Процес дистанційного набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності учнів відбувається через онлайн-платформи, наприклад через Google Classroom, Zoom.

4.3. В умовах віддаленості учасників освітнього процесу від навчального закладу, ТБЛ може діяти у рамках власної автономії та приймати рішення з питань, не врегульованих законодавством.

4.4. Адміністрація, педагогічний колектив ТБЛ:

- визначає в освітній програмі форми організації освітнього процесу для забезпечення дистанційного навчання (навчальні заняття, консультації, вебінари, онлайн форуми, віртуальні екскурсії тощо);

- обирає з подальшим схваленням педагогічною радою конкретні електронні освітні платформи, онлайн сервіси та інструменти, за допомогою яких організовується освітній процес під час дистанційного навчання (Google Classroom, Zoom).

- у встановлених адміністрацією і педагогічним колективом межах педагогічні працівники обирають форми, методи і засоби дистанційного навчання, а також визначають доцільність проведення конкретного навчального заняття в синхронному або асинхронному режимі;

- використовує електронні освітні ресурси, створені педагогічними працівниками закладу, а у разі використання інших електронних освітніх ресурсів – забезпечує їх перевірку щодо відповідності державним стандартам освіти, типовим освітнім і модельним навчальним програмам, мові освіти, іншим вимогам законодавства у сфері загальної середньої освіти.

- застосовує електронний журнал обліку успішності учнів;

- здійснює моніторинг і контроль якості дистанційного навчання в закладі освіти.

4.5. Використання технологій дистанційного навчання в ТБЛ здійснюється з урахуванням законних інтересів учня:

- організовує дистанційне навчання для учнів, які не мають медичних протипоказань до занять із комп'ютерною технікою. Наявність таких протипоказань встановлюються на підставі медичного висновку чи іншого документа, виданого закладом охорони здоров'я (особою, яка провадить діяльність з медичної практики на підставі ліцензії) та добровільно поданого батьками або іншими законними представниками учня (далі – батьки) до закладу освіти. Якщо заклад освіти організовує дистанційне навчання в умовах карантину або інших надзвичайних обставин, доцільно погодити з одним з батьків учня, який має відповідні протипоказання, форми взаємодії педагогічних працівників з ним і засоби навчання, що можуть використовуватися;

- дотримується санітарних правил і норм щодо формування розкладу навчальних занять, вправ для очей та постави, безперервної тривалості навчальної діяльності з технічними засобами навчання, тривалості виконання завдань для самопідготовки у позанавчальний час (домашніх завдань);

- створює умови для забезпечення повноцінної участі в освітньому процесі осіб з особливими освітніми потребами з обов'язковим урахуванням індивідуальної програми розвитку;

- забезпечує регулярну та змістовну взаємодію суб'єктів дистанційного навчання під час організації освітнього процесу;

- організовує в синхронному режимі не менше 30 відсотків навчального часу, передбаченого освітньою програмою закладу освіти;

- забезпечує регулярне відстеження результатів навчання учнів, а також надає їм (за потреби) підтримки в освітньому процесі;

4.6. Педагогічні працівники, які організовують дистанційне навчання, мають підвищувати свою кваліфікацію щодо використання інформаційно-комунікативних (цифрових) технологій в освітньому процесі.

4.7. Адміністрація закладу застосовує до внутрішньої системи забезпечення якості освіти механізм моніторингу та контролю якості дистанційного навчання, який полягає у відстеженні регулярності синхронної взаємодії, формування в учнів навичок самоконтролю, забезпеченні академічної доброчесності в умовах віддаленості учасників дистанційного навчання, вивченні думки учасників освітнього процесу щодо недоліків і труднощів у навчанні, визначенні потреби педагогічних працівників у підвищенні кваліфікації.

4.8. керівник закладу освіти забезпечує організацію освітнього процесу під час дистанційного навчання та здійснює контроль (у спосіб, схвалений педагогічною радою) за виконанням освітніх програм.

4.9. Дотримання вимог щодо захисту персональних даних учасників освітнього процесу в електронному освітньому середовищі.

Розділ V. Оцінювання результатів дистанційного навчання.

5.1. Учні, які здобувають освіту за дистанційною формою, обов'язково проходять формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання.

5.2. Види та періодичність оцінювання при використанні технологій дистанційного навчання в різних формах здобуття освіти визначаються відповідно до форми здобуття освіти (наприклад, лише річне оцінювання для екстернів).

5.3. Результати досягнень фіксуються у класних журналах.

5.4. Оцінювання може відбуватися очно або дистанційно (з дотриманням академічної доброчесності).

5.5. У класному журналі зазначати режим проведення конкретного навчального заняття. Відмітка про відсутність учня може робитися лише під час навчального заняття в синхронному режимі. Проведення всіх занять датується відповідно до календарно-тематичного планування.

Розділ VI. Забезпечення дистанційного навчання.

6.1. Науково-методичне забезпечення дистанційного навчання включає:

- методичні (теоретичні та практичні) рекомендації щодо розроблення та використання інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання;
- змістовне, дидактичне та методичне наповнення веб-ресурсів навчального плану/навчальної програми підготовки.

6.2. Організація дистанційного навчання має забезпечувати регулярну змістовну взаємодію суб'єктів дистанційного навчання.

6.3. Заклад освіти забезпечує регулярне відстеження результатів навчання учнів, а також надання їм підтримки в освітньому процесі.

6.4. Керівник закладу освіти забезпечує організацію освітнього процесу під час дистанційного навчання та здійснення контролю за виконанням освітніх програм.

6.5. Педагогічні працівники закладу повинні підвищувати свою кваліфікацію щодо організації та володіння технологіями дистанційного навчання.

Розділ VII. Сервіси, за допомогою яких можна організувати дистанційне навчання.

7.1. LMS (Learning management system – система керування навчанням) наприклад Moodle, який можна безкоштовно налаштувати на веб сервісі <https://www.gnomio.com/> або розгорнути на власному веб сервері.

7.2. Google Classroom (<https://classroom.google.com/>) – безкоштовний сервіс Google, за допомогою якого можна організувати дистанційне навчання з використанням сервісів Google (Диск, Форми, Документи, Таблиці, Презентації, Blogger, Youtube, Hangouts).

7.3. При розгорнутому Microsoft Office 365 можна використовувати його сервіс Microsoft Teams.

Використання додаткових веб порталів та сервісів для створення навчального е-контенту.

1. <https://learningapps.org/> – Learningapps, різноманітні інтерактивні вправи.
2. <http://www.10minclass.com/> – відеоуроки з підготовки до ЗНО.
3. <https://pidruchnyk.com.ua/> – електронні версії підручників.
4. <https://imzo.gov.ua/pidruchniki/elektronni-versiyi-pidruchnikiv/> – електронні версії підручників.
5. <https://disted.edu.vn.ua> – репозитарій навчальних ресурсів.
6. <http://www.osvita.ua.com/youpub/> – сайт видавництва, містить навчальні ресурси.
7. <https://www.youtube.com/channel/UCMIVE71tHEUDkuw8tPxtzSQ> – «Цікава наука».
8. <https://phet.colorado.edu/uk/simulations/category/physics> – дослідження з фізики.
9. <https://naurok.com.ua/> – для вчителів та учнів.
10. <https://besmart.study/> – онлайн-платформа підготовки до ЗНО.
11. <https://prometheus.org.ua/zno/> – за посиланням курси підготовки до ЗНО.
12. <https://www.ed-era.com/zno/> – цікава інформація про дистанційну освіту.
13. <https://eschool.dn.ua/local/staticpage/view.php?page=resources> – репозитарій корисних освітніх ресурсів.

Розділ VIII. Керування системою дистанційного навчання.

8.1. Загальне керування системою дистанційного навчання (ДН) здійснює директор, забезпечуючи проведення заходів для здійснення дистанційного навчання за обраними напрямками (спеціальностями) за всіма видами освітньої діяльності; фінансову підтримку дистанційного навчання; контроль якості та мотивацію учасників впровадженням дистанційного навчання в закладі освіти.

8.2. Оперативне керування ДН здійснює заступник директора з навчально-виховної роботи, до функціональних обов'язків якого входить впровадження та розвиток ДН; забезпечення методичної, системотехнічної та матеріально-технічної підтримки дистанційного навчання.

8.3. Безпосереднє керування ДН здійснює адміністратор сайту, до функціональних обов'язків якого входить впровадження та розвиток дистанційного навчання.

Загальний алгоритм дій щодо організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання під час надзвичайних обставин.

1. Адміністрація Ліцею:

1.1. Вивчає нормативно-правову базу з організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання під час надзвичайних обставин.

1.2. Проводить моніторинг забезпеченості та наявності умов для дистанційного навчання в учнів закладу освіти.

1.3. Проводить моніторинг дистанційних платформ і цифрових сервісів та затверджує ті, які найбільше підходять учням і педагогам для організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання під час надзвичайних обставин з урахуванням особливостей освітнього процесу закладу освіти.

1.4. Організовує навчання педагогічного колективу.

1.5. Проводить роботу щодо внесення змін у календарно-тематичне планування учителів з метою інтеграції та ущільнення навчального матеріалу із затвердженням цих змін.

1.6. Затверджує оновлені розклади уроків і навчальних **занять**, корекційно-розвиткових занять тощо.

1.7. Забезпечує функціонування й оновлення сайту закладу освіти у закладці «Дистанційне навчання», у якому розміщуються посилання для опрацювання та виконання учнями.

1.8. Розробляє та доводить до відома працівників порядок обліку робочого часу та ведення необхідної документації.

1.9. Затверджує режим роботи педагогічних працівників в умовах дистанційного навчання.

1.10. Сприяє поширенню досвіду роботи педагогів на сайті закладу освіти та інших освітніх інформаційних ресурсах.

1.11. Проводить онлайн-наради, семінари, вебінари, консультації, відеоконференції з педагогічними працівниками.

1.12. Розробляє заходи щодо забезпечення різних форм зв'язку з батьками, організовує роботу консультаційних онлайн пунктів.

2. Педагогічні працівники:

2.1 Вивчають стан забезпеченості і можливостей учнів щодо дистанційного навчання.

2.2 Уносять зміни до календарно-тематичного планування та ущільнення навчального матеріалу.

2.3 Здійснюють самоосвітню роботу з вивчення технологій дистанційного навчання

2.4 Виконують освітню програму для досягнення учнями передбачених результатів навчання, тобто надають інформацію щодо обсягу та змісту навчального матеріалу, завдань на його закріплення, перевіряють й оцінюють їх та надають відгуки на виконанні завдання, використовуючи відповідну електронну освітню платформу, комунікаційні онлайн сервіси та інструменти; співпрацюють з усіма учасниками освітнього процесу.

2.5 Учителі закладу освіти в години, відповідно до опублікованого на сайті закладу розкладу, знаходяться в онлайн режимі. У цей час учні, які потребують консультацій, можуть цими послугами скористатися, зв'язавшись із педагогом через онлайн ресурси. Учителі-предметники можуть попрацювати індивідуально з тими дітьми, які цього потребують.

2.6 Складають індивідуальні плани роботи або інші документи з обліку свого робочого часу; ведуть документацію;

2.7 Після закінчення карантинних обмежень проводять моніторинг засвоєння навчального матеріалу, організують за потреби коригувальне навчання.

3. Здобувачі освіти:

3.1 Здійснюють регулярну та змістовну взаємодію з педагогічними працівниками в синхронному або асинхронному режимі відповідно до розкладу занять з метою виконання освітньої програми для досягнення передбачених навчальними програмами результатів навчання; опрацьовують зміст навчального матеріалу, завдання на його закріплення, виконують творчу, навчально – дослідницьку роботу, беруть участь у підсумкових роботах, тестуваннях тощо, використовуючи електронну освітню платформу, доступні комунікаційні онлайн сервіси та інструменти

3.2 Опрацьовують відгуки на виконані завдання, рекомендації, надані вчителями,

3.3 Дотримуються принципів академічної доброчесності.

4. Батьки (відповідно до п.13 розділу 1 Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України від 08.09.2020 р. №1115):

4.1 Сприяють виконанню дитиною освітньої програми, навчальних програм з окремих предметів, дбають про психічне і фізичне здоров'я дітей, формують у них навички здорового способу життя

4.2 Сприяють дотриманню дітьми академічної доброчесності в освітньому процесі.

4.3 Якщо батьки під час організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання не виконують свої обов'язки щодо забезпечення здобуття дитиною освіти, зокрема не забезпечують участь дитини в освітньому процесі протягом **10** робочих днів підряд з невідомих причин, **заклад освіти інформує про це відповідну службу у справах дітей.**